

สรุปรายงานผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน
ประเด็น “การแก้ไขปัญหาความยากจน และยกระดับรายได้ประชากรของจังหวัดพิษณุโลก”

*****

จังหวัดพิษณุโลก โดยผู้ว่าราชการจังหวัด (นายพิพัฒน์ เอกภาพันธ์) ได้กำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาความยากจน ปี ๒๕๖๒ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง บูรณาการภารกิจของส่วนราชการ พัฒนายกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้ประชาชนมีความสุข โดยใช้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๑ เป็นข้อมูลในการชี้เป้าครัวเรือน โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

๑. กลไกการขับเคลื่อน

๑.๑ คณะกรรมการบริหารศูนย์อำนวยการปฏิบัติการขจัดความยากจนและพัฒนาชนบทตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน (ศจพ.จ/ศจพ.อ/ศจพ.ต/ศจพ.ม)

๑.๒ ทีมปฏิบัติการแก้จนระดับตำบล ทีมละ ๕-๗ คน ประกอบด้วย พัฒนาการ ปลัด อบต. กศน. ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) และอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

ประชุมคณะทำงานแก้ไขปัญหาความยากจน ระดับจังหวัด

๑.๓ ใช้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๑ เป็นข้อมูลในการชี้เป้าครัวเรือน จำนวน ๑,๘๗๙ ครัวเรือน โดยจำแนกสถานะครัวเรือนยากจนเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) พัฒนาได้ จำนวน ๑๕๔ ครัวเรือน ๒) สงเคราะห์ จำนวน ๖๐๘ ครัวเรือน ๓) เสียชีวิต ย้ายออก ไม่ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ จำนวน ๑,๑๑๗ ครัวเรือน

๑.๕ สร้างความรู้ความเข้าใจภารกิจของงาน ให้แก่คณะทำงานสนับสนุน ชุดปฏิบัติการตำบล กำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์การขับเคลื่อน เป็นวาระสำคัญของ จังหวัด/อำเภอ มอบหมายการเป็นเจ้าภาพรับผิดชอบในระดับตำบล

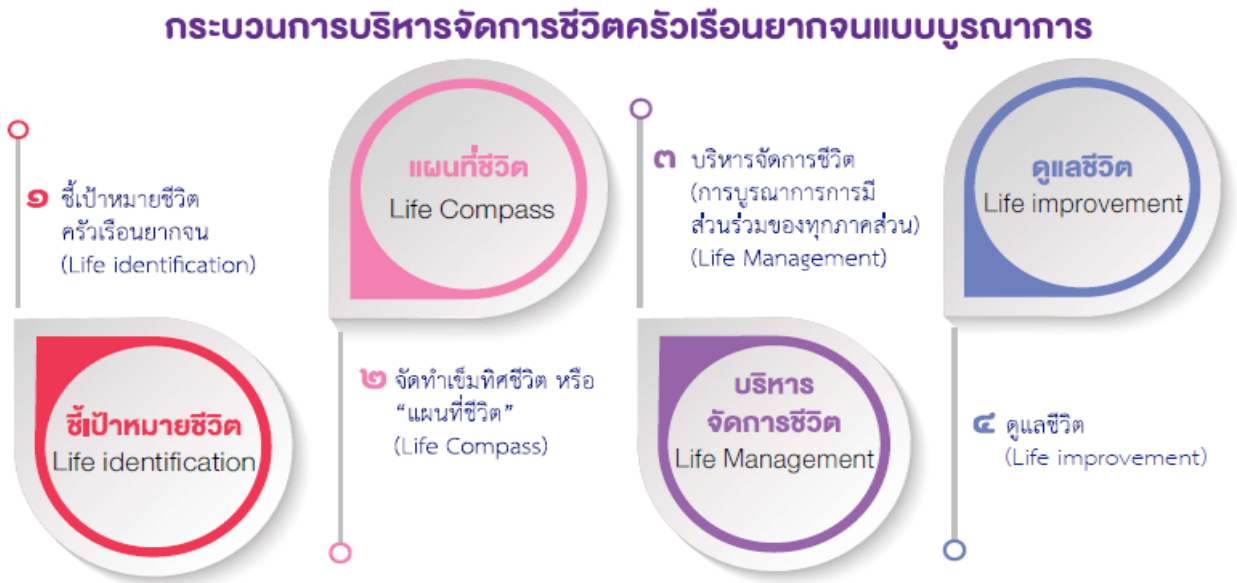
๑.๖ จัดทำสมุดบันทึกครัวเรือน (Family Folder) เพื่อบันทึกข้อมูลของแต่ละครัวเรือน และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

๒. กระบวนการขับเคลื่อน

ใช้หลักการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาครัวเรือนยากจนแบบบูรณาการ (ชี้เป้าชีวิต/แผนที่ชีวิต บริหารจัดการชีวิต/ดูแลชีวิต) ดังนี้

๔ กระบวนการ

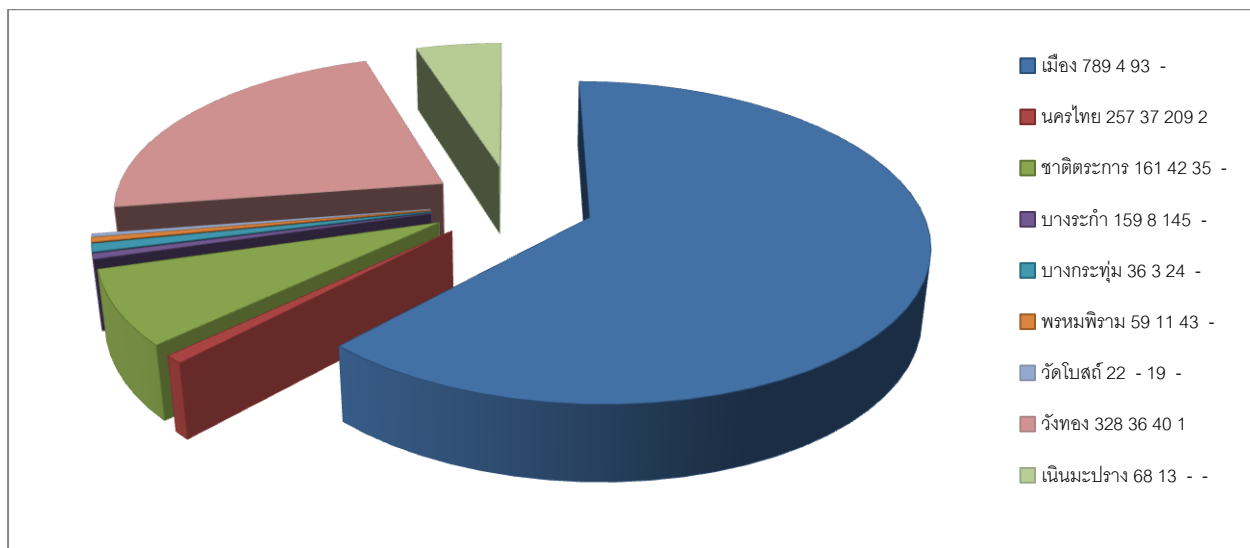

๒.๑ ชี้เป้าชีวิต

๑) ทีมปฏิบัติการตำบล ร่วมกับอบข . (จำนวน ๑๗๖ คน) ตรวจสอบและจำแนกสถานะครัวเรือน พัฒนาได้ / สงเคราะห์ / ตาย,ย้ายออกนอกพื้นที่ / ไม่ขอรับการช่วยเหลือ เพื่อให้ ครัวเรือนเป้าหมายรู้สถานะตัวเอง

จำแนกสถานะครัวเรือนยากจน ปี ๒๕๖๑						
อำเภอ	จำนวนครัวเรือน	พัฒนาได้	ต้องสงเคราะห์	ตาย,ย้าย	ไม่ขอรับการ	รายได้ต่ำกว่า
	ต่ำกว่า ๓๘,๐๐๐	(คร.)	(คร.)	(คร.)	สนับสนุน (คร.)	๓๐,๐๐๐ บาท
เมือง	๗๘๙	๔	๙๓	-	๖๙๒	๓๗๕
นครไทย	๒๕๗	๓๗	๒๐๙	๒	๙	๑๙๐
ชาติตระการ	๑๖๑	๔๒	๓๕	-	๘๔	๘๗
บางระกำ	๑๕๙	๘	๑๔๕	-	๖	๙๐
บางกระทุ่ม	๓๖	๓	๒๔	-	๙	๒๗
พรหมพิราม	๕๙	๑๑	๔๓	-	๕	๓๗
วัดโบสถ์	๒๒	-	๑๙	-	๓	๑๔
วังทอง	๓๒๘	๓๖	๔๐	๑	๒๕๑	๑๘๒
เนินมะปราง	๖๘	๑๓	-	-	๕๕	๑๕
รวม	๑,๘๗๙	๑๕๔	๖๐๘	๓	๑,๑๑๔	๑,๐๑๗

กราฟแสดงจำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์รายได้(จปฐ.ข้อ ๒๒) ปี ๒๕๖๑ จำนวนรวม ๑,๘๗๙ ครัวเรือน
จังหวัดพิษณุโลก

๒) ทิมปฏิบัติการตำบลและอช. เคาะประตูครัวเรือนเป้าหมายตามหลักปฏิบัติการ
๔ ท (ทัศนะ ทักชะ ทรพยากร และทางออลัดทำบ้านทักแก้จนรายครัวเรือน(Family Folder) และบัญชีครัวเรือน

๒.๒ จัดทำเข็มทิศชีวิตหรือแผนชีวิต

๑) วิเคราะห์ต้นทุน ศักยภาพ กำหนดแนวทาง/ กิจกรรม พัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อ
ยกระดับรายได้ครัวเรือนยากจน

๒) ปรับทัศนคติให้ ครัวเรือนยากจน แก้ปัญหาความยากจนด้วยตนเอง ตามทักษะ
ฝีมือแรงงาน หรือความถนัดในอาชีพ โดยมีทีมปฏิบัติการตำบล/ อาสาพัฒนาฯ เป็นพี่เลี้ยง

๓) ส่งเสริมครัวเรือนยากจน ให้มีการวิเคราะห์ตนเองเพื่อการจัดทำแผนชีวิต คิดเป็น
 ทำเป็น และพึ่งพาตนเองได้ และให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชน ร่วมคิด ร่วมทำกิจกรรม พัฒนา
 ภายใต้แนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๓ บริหารจัดการชีวิต

๑) จัดคลินิกแก้จน ให้คำปรึกษา สนับสนุนองค์ความรู้การประกอบอาชีพ ภูมิปัญญา
 ท้องถิ่น เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ จุดเรียนรู้ โดยปราชญ์ชุมชน วิทยากรสมัครใจ เพื่อให้ครัวเรือนยากจนได้
 ประกอบอาชีพที่เหมาะสม มีรายได้พำนัก

๒) บูรณาการโครงการ/กิจกรรมทุกภาคส่วน พัฒนาระดับรายได้และคุณภาพ
 ชีวิตครัวเรือนยากจน

๓) สร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งทุน ส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนแลคนยากจน ผู้ด้อยโอกาส

๔) ส่งเสริมช่องทางอาหารจำหน่ายผลผลิตครัวเรือนยากจนในพื้นที่ ตลาดประชารัฐ

คนไทยยิ้มได้

๒.๔ ดูแลชีวิต

- ๑) ทีมปฏิบัติการตำบลและอช. ผู้นำชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง ร่วมติดตามความก้าวหน้าการบริหารจัดการชีวิตดูแลชีวิต เฝ้าระวัง ปรับปรุงแผนที่ชีวิตครัวเรือนยากจนให้มีความเหมาะสม
- ๒) จังหวัดแต่งตั้งทีมปฏิบัติการเยี่ยมเยียนครัวเรือนเป้าหมาย จำนวน ๕ ทีม โดยแต่ละทีมมีผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นหัวหน้าทีมและมีหัวหน้าส่วนราชการร่วมเป็นคณะกรรมการออกไปเยี่ยมเยียนเพื่อให้กำลังใจ โดยยึดหลักการ “จะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ร่วมกับเหล่ากาชาดจังหวัด/กาชาดอำเภอ/สำนักงาน ป.ก.จังหวัด เป็นหน่วยสนับสนุนถุงน้ำใจหรือถุงยังชีพ มอบให้แก่ครัวเรือนที่ไปเยี่ยมเยียนในขั้นต้นเพื่อรับทราบปัญหา ความต้องการ ความเดือดร้อน ความขาดแคลน หรือบางรายที่มีความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย มีความบกพร่องทางร่างกาย ก็จะส่งต่อไปกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปช่วยเหลือ
- ๓) ส่งเสริม สนับสนุนชุมชน ในการดูแลประคับประคองชีวิต ให้กำลังใจครัวเรือนยากจนในการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้หลุดพ้นจากวงจรแห่งความยากจน
- ๔) รายงานผลการดำเนินงานครัวเรือนยากจนเป้าหมายในการประชุม ศจพ.อ./ศจพ.จ. สะท้อนภาพปัญหาในการดำเนินการเพื่อปรับปรุงแนวทางให้ดีขึ้น

๓. สรุปผลการพัฒนาครัวเรือนเป้าหมาย

ครัวเรือนที่พัฒนาได้

๑) ฝึกอบรมหลักสูตรสัมมาชีพชุมชนและหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๑๒ ราย
(สำนักงานพัฒนาชุมชน)

๒) ฝึกอบรมตามโครงการสนับสนุนกิจกรรมของผู้นำ อช. ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ. ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๒ อาชีพ ให้แก่ครัวเรือนยากจน จำนวน ๓๗๑ ครัวเรือน (สำนักงานพัฒนาชุมชนร่วมกับผู้นำ อช./อช.)

๓) ส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายผลผลิตครัวเรือนยากจนในพื้นที่ โดยตลาดประชารัฐ คนไทยยิ้มได้ จำนวน ๒๑ แห่ง

๔.) หน่วยงานภาคีการพัฒนาในระดับจังหวัด ๑๒ หน่วยงาน บูรณาการให้ความช่วยเหลือ ครัวเรือนเป้าหมาย จำนวน ๑๕๔ ครัวเรือน ดังนี้

๔.๑ โครงการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ โดย หน่วยงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ, กศน., สถานีพัฒนาที่ดิน

๔.๒ อบรมหลักสูตรช่างก่อสร้าง สาขาปูกระเบื้อง ,ช่างก่ออิฐฉาบปูน เทพื้นปูน การจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ อบรมด้านช่างไฟฟ้า โดยหน่วยงาน แรงงานจังหวัด,จัดหางานจังหวัด, วิทยาลัยสารพัดช่าง การพัฒนาทักษะฝีมือ

๔.๓ อบรมให้ความรู้ด้าน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าการเกษตร โดยหน่วยงาน เกษตรและสหกรณ์จังหวัด

๔.๔ อบรมให้ความรู้ด้านอาหาร/การแพคเกจอาหาร การทำขนมไทย โดยหน่วยงาน แรงงานจังหวัด เทศบาลเมืองอรัญญิก

๔.๕ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงไส้เดือน การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ การเลี้ยงกบ การเพาะเห็ด การเลี้ยงปลาเศรษฐกิจ โดยหน่วยงานมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

๔.๖ จัดคลินิกให้ความรู้ด้านการเงิน / โครงการสินเชื่อพัฒนาอาชีพ /สินเชื่อหนี้นอก ระบบ โดยหน่วยงาน ธนาคารออมสินพิษณุโลก เขต๑ ธนาคาร ธกส.

๔.๗ สนับสนุนการใช้ปุ๋ยพืชสด การผลิตน้ำหมักชีวภาพ โดยหน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดิน

๔.๘ การทำผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ช่างซ่อมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ขยายบทบาทศูนย์ซ่อมสร้าง (Fix it center) เพื่อลดรายจ่ายครัวเรือนยากจน โดยหน่วยงาน เทศบาลเมืองอรัญญิก

ครัวเรือนที่ต้องสงเคราะห์

- ๔) ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน ๑,๒๐๗ ราย (กาชาด/พม./ปภ./อำเภอ/ชมรมผู้นำ อช./อบต.)
- ๕) ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๔๐๔ ราย (อบต.)
- ๖) ได้รับเบี้ยยังชีพผู้พิการ จำนวน ๑,๔๐๔ ราย (พม.)
- ๗) ได้รับเงินสงเคราะห์ จำนวน ๑๑๓ ราย (พม.)
- ๘) ได้รับเงินทุนประกอบอาชีพ จำนวน ๓๗ ราย (โครงการ กข.คจ./ออมทรัพย์/กองทุนหมู่บ้านฯ ชมรมผู้นำ อช./อบต.)
- ๙) ได้รับเงินซ่อมแซมบ้าน จำนวน ๙๑ ราย (กาชาด) สร้างบ้าน จำนวน ๓๖ ราย
- ๑๐) ได้รับเงินทุนการศึกษา จำนวน ๕๒ ราย (กาชาด/อำเภอ/พช./ชมรมผู้นำ อช./อบต.)
- ๑๑) ได้รับบัตรประกันสุขภาพ(บัตรทอง) จำนวน ๑,๘๙๗ ราย (สธ.)
- ๑๒.) ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน ๘๘๐ ราย
- ๑๓.) ได้รับรถสามล้อโยกและรถเข็นนั่งคนพิการ จำนวน ๔๓ คัน (อบจ.พิษณุโลก)

สรุปผลจากการพัฒนา

จากการร่วมมือบูรณาการแก้ไขปัญหาความยากจนของหลาย ๆ หน่วยงาน ทั้งระดับจังหวัดและอำเภอ ทำให้การแก้ไขปัญหาความยากจนของจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีครัวเรือนตกเกณฑ์รายได้ ตามเกณฑ์ชี้วัด จปฐ.ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๘๗๙ ครัวเรือน(ตกเกณฑ์ซ้ำในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๙๔ ครัวเรือน) บรรลุเป้าหมายผ่านเกณฑ์รายได้ จำนวน ๑,๗๘๕ ครัวเรือน คิดเป็นจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ ๙๔.๙๙ % ของครัวเรือนตกเกณฑ์ทั้งหมด